

Visie sociaal domein Dijk en Waard van medio 2021

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

1. gelet op art 108 Gemeentewet;
2. gelet op de Wet arhi die de nieuwe fusiegemeente verplicht voor 1 januari 2024 te voldoen aan haar harmonisatie-opgaven;
3. gelet op de Visie sociaal domein Dijk en Waard vastgesteld door de toenmalige gemeenteraden van de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard medio 2021 waarmee de strategische koers is bepaald hoe als gemeente Dijk en Waard invulling te geven aan de transformatieopgaven binnen het sociaal domein.

besluit:

1. de Visie sociaal domein Dijk en Waard van medio 2021 vast te stellen
2. het Integraal beleidskader sociaal domein 2023-2027 vast te stellen

Wat betekenen de nieuwe visie en leidende principes voor de gemeente Dijk en Waard?

Onze visie:

Dijk en Waard is een inclusieve, gezonde, vitale en kansrijke gemeente. Een gemeente die inwoners de mogelijkheid biedt zich te ontwikkelen en waarbij iedereen de kans heeft naar vermogen mee te doen. Een gemeente waar de inwoners zich bij elkaar betrokken voelen en problemen zo veel mogelijk zelf oplossen. De gemeente heeft daarbij oog voor (kwetsbare) inwoners die ondersteuning of hulp nodig hebben. Dit organiseren we vooral door samen te werken. Inwoners, maatschappelijke partners en gemeente zijn vitaal en actief, helpen elkaar en kennen elkaar.

De kracht van de gemeente Dijk en Waard is dat zij betrokken maatschappelijke organisaties en inwoners heeft, die graag meedenken en mee willen bewegen. Inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeente luisteren naar elkaar en werken actief samen. We richten ons op het volledig begrijpen van een probleem of een vraag.

Inwoners willen en kunnen hun vragen of problemen op het gebied van gezondheid, opvoeden, werk, inkomen, schulden, Wmo- of jeugdhulp zo veel mogelijk zelf of met behulp van hun netwerk oplossen. We staan samen met maatschappelijke organisaties naast inwoners die dit niet zelf kunnen. Met hen denken we mee en samen zoeken we naar oplossingen. Dat doen we vanuit vertrouwen, met persoonlijke aandacht en ruimte voor maatwerk. We zetten in op ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners, om naar vermogen mee te doen in de samenleving.

Dat betekent dat de ondersteuning als eerste gericht is op (het realiseren van) de basisvoorwaarden: er is werk of een andere zinvolle dagbesteding, er is een onderkomen, de financiën zijn op orde en er is een sociaal netwerk.

Daarom zetten we in op een sterke sociale basis en 'preventie'. De investering in de sociale basis heeft als doel dat alle inwoners van Dijk en Waard zo veel als mogelijk voor zichzelf en elkaar zorgen en dat zij onderdeel zijn van een sociaal netwerk. De gemeente biedt een vangnet als dat sociale netwerk (even) niet toereikend is. Op deze manier willen we de inzet van formele ondersteuning daar waar mogelijk voorkomen en daar waar wel nodig tijdig en passend maken.

Onze missie:

Een sterke, gezonde en vitale samenleving waarmee we de zorg op termijn effectief en betaalbaar houden voor iedereen.

Na vaststelling vertalen we deze visie naar een passende uitvoering, waarmee we betere en meer duurzame resultaten bereiken, met als ambitie dat inwoners zelfredzamer worden. Daarbij verwachten we een blijvende kostenbesparing binnen het sociaal domein te realiseren.

Onze vier leidende principes:

Iedereen doet mee naar vermogen

Eigenkracht en samenredzaamheid door samenwerking

Betaalbare en effectieve zorg en ondersteuning

Elke inwoner is uniek

[Bekijk de verklarende woordenlijst met uitleg over gebruikte begrippen](#)

Iedereen doet mee naar vermogen

In de gemeente Dijk en Waard krijgt iedere inwoner de mogelijkheid zich te ontwikkelen op een manier die voor hem of haar zinvol is, zodat een ieder naar vermogen en duurzaam bij kan dragen en mee kan doen aan de samenleving.

We werken vanuit een integrale aanpak die aansluit bij het leven van de inwoners. Hierbij kiezen we voor een positieve en activerende benadering en onderkennen we de talenten en kansen van elk individu. De inwoner denkt mee over de ondersteuning die hij of zij nodig is en wordt gewaardeerd. De belemmeringen die inwoners ervaren waardoor ze niet volledig mee kunnen doen aan de samenleving nemen we, waar mogelijk, weg. Dat betekent dat de ondersteuning als eerste gericht is op (het realiseren van) de basisvoorwaarden: er is een onderkomen, de financiën zijn op orde, er is werk of een andere zinvolle dagbesteding, en er is een breed sociaal netwerk. We beginnen met het aanpakken van deze problemen, voordat we ons op andere zaken gaan richten.

Iedereen kan meedoen aan sport, cultuur, onderwijs en er is goede en betaalbare zorg en ondersteuning voor iedereen die het nodig heeft. Er is een vangnet voor mensen die over te weinig middelen beschikken om de noodzakelijke uitgaven te doen.

Iedereen doet mee naar vermogen

Voor mij als inwoner betekent dit:

- Dat ik een zinvolle dagbesteding of werk heb of ga organiseren.
- Dat ik het vertrouwen heb dat het veilig genoeg is om stappen te maken en dat ik een stap terug kan doen als het nodig is. Dat geeft mij rust en stabiliteit. Samen met de professional werk ik aan mijn toekomst.
- Dat ik minder stress heb en een betere (mentale) gezondheid omdat ik me niet altijd zorgen hoeft te maken over mijn persoonlijke situatie.
- Dat ik gehoord word en mij gewaardeerd voel. Er is oog voor mijn persoonlijke situatie, zodat mijn kansen en talenten maximaal benut worden.
- Dat ik in mijn ontwikkeling niet word belemmerd door regels of processen.
- Dat ik een vloeiende overgang ervaar tussen de verschillende organisaties en hulpverleners.

Voorbeeld

Aan mij is door de professional van de gemeente of maatschappelijke organisatie gevraagd of ik werk of een dagbesteding heb. In mijn geval had ik dit niet. Er is toen aan mij gevraagd of ik dit miste. Samen hebben we gekeken welke mogelijkheden er zijn om deel te nemen aan activiteiten en uiteindelijk ben ik vrijwilligerswerk gaan doen. Ik heb hierdoor meer mensen leren kennen en dat voelt goed. Ik voel ook dat ik anderen hiermee help en dat geeft mij voldoening. Ik wil straks op zoek naar een leuke opleiding en hoop dat ik daarmee later een leuke baan vind.

"Ik wist niet dat er bij Halte Werk een ondernemersloket is voor een kleine ondernemer zoals ik. Mijn tip is: zorg voor vindbaarheid, communicatie."

"Je hebt dan niet alleen te maken met financiële armoede, maar ook met geestelijke armoede. Je spreekt minder mensen, je wereld wordt kleiner en regelmaat ontbreekt. Met hulp van diverse instanties waaronder Halte Werk en de Voedselbank en met veel doorzettingsvermogen heb ik de draad weer op weten te pakken en heb ik zelfs een fulltime baan nu."

Iedereen doet mee naar vermogen

Voor ons als maatschappelijke organisatie betekent dit:

- Dat we niemand buiten sluiten. We zijn samen met andere maatschappelijke organisaties gericht op talentontwikkeling, maar ook op meedoen naar vermogen van kwetsbare groepen inwoners.

- Dat we samen met onderwijs, ondernemers en de gemeente bij- dragen aan een vloeiende overgang van school naar werk, van werk naar werk en van uitkering naar werk. Zodat we de kansen en mogelijkheden voor inwoners om mee te doen vergroten.
- Dat we open en persoonlijk communiceren met inwoners en andere organisaties en zo goed mogelijk aansluiten bij ieders specifieke behoefte en situatie. We geven het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en bieden zekerheid als het nodig is om een stap terug te doen.
- Dat we ondersteuning bieden waar nodig en loslaten waar mo- gelijk. Vanuit deze stabiliteit werken we samen met de inwoner aan een toekomstbestendig perspectief.
- Dat we samen met de inwoner kijken naar hun ontwikkeling, kansen en talenten om naar vermogen bij te dragen en mee te kunnen doen in de samenleving. We versterken de bestaans- zekerheid en zorgen voor ondersteuning en activering om de positie van de inwoner op de arbeidsmarkt te verstevigen.

Iedereen doet mee naar vermogen

Voor ons als gemeente betekent dit:

- Dat we aandacht hebben voor alle leefgebieden van de inwoner. Dit doen we door het voeren van een brede intake. Op basis hiervan bepalen we samen met de inwoner en diens netwerk de route om het doel 'iedereen doet mee' te bereiken.
- Dat we samen met de inwoner kijken naar zijn of haar ontwik- keling, kansen en talenten om naar vermogen bij te dragen en mee te kunnen doen in de samenleving.
- Dat we de toegang van de Participatiewet dicht bij de inwoner organiseren en verbinden met andere ondersteuningsvormen in het sociaal domein zoals bijzondere bijstand, armoedebeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en leerplicht.
- Dat we de relatie leggen tussen verschillende vormen van meedoen van waardevolle daginvulling tot (betaald) werk als onderdeel van een integrale aanpak.
- Dat we kiezen voor een positieve en activerende benadering richting de inwoner. We werken vanuit vertrouwen. Dit doen we door meer aandacht te besteden aan wat goed gaat.
- Dat we de bestaanszekerheid versterken door te zorgen voor een effectieve en aanpak van armoede en schulden en onder- steuning en activering. Op deze wijze verstevigen we de positie van de inwoner in de samenleving. Hierbij nemen we belem- meringen voor inwoners met een laag in- komen weg, zodat zij volwaardig mee kunnen doen.
- Dat we inwoners het vertrouwen geven dat het veilig genoeg is om stappen te maken en zekerheid bieden om - als het nodig is - een stap terug te kunnen doen. Vanuit deze stabiliteit werken we samen met de inwoner aan een toekomstbestendig perspec- tief.
- Dat we inzetten op een effectieve en regionale samenwerking in de (arbeidsmarkt)regio en aan- sluiten bij een gezamenlijke aanpak die aansluit bij behoefte van inwoners en werkgevers.

" Als we willen dat inwoners volop meedoen, dan gaan ze naar hun werk, ongeacht beperking, achter- grond, plek of inkomen uit uitkering dan wel indicatie. Dat betekent dat we werk breed opvatten: werk kan overal zijn en heel veel vormen van meedoen zijn werk. Het uitgangspunt is dat al het werk waarde heeft."

Eigen kracht en samenredzaamheid door samenwerking

Samenwerking staat centraal in onze aanpak. Met inwoners, initiatieven van- uit de samenleving, maatschappelijke organisaties, het onderwijs, bedrijfsle- ven, werken we samen. Inwoners kunnen alleen zelf hun problemen oplossen als dit ook écht 'samen' gebeurt. De inwoner zelf (met zijn/haar probleem of zorgvraag), het netwerk van deze inwoner en de maatschappelijke organisa- ties moeten samenwerken. De professional(s) vanuit de gemeente faciliteren. Dit vraagt van de maatschappelijke organisaties en de gemeente een andere manier van werken, denken, sturen en besturen.

Variaties in de samenleving zijn een gegeven en iedereen zal op een eigen manier om moeten gaan met de uitdagingen die het leven biedt. Dit vraagt dus ook niet automatisch om hulp of ondersteuning. Incidenten en moeilijk- heden horen bij het leven en kunnen in de meeste gevallen opgevangen wor- den door de eigen draagkracht en die van het netwerk. Wij vinden daarom dat professionele ondersteu- ning minder vanzelfsprekend moet worden en inwo- ners en hun omgeving meer zelf aan zet zijn.

Het versterken van de eigen kracht en samenredzaamheid betekent dat er meer tijd en aandacht gegeven kan worden aan de écht kwetsbare inwoners, die nu niet altijd worden bereikt.

Eigen kracht en samenredzaamheid door samenwerking

Voor mij als inwoner betekent dit:

- Dat ik een passende oplossing voor mijn vraag of probleem kan vinden. Een oplossing die ik, al dan niet met hulp van mijn netwerk en mensen die mogelijk hetzelfde hebben meegemaakt of met een vrijwilliger of professional, zelf aandraag en zelf ook kan oppakken. Een oplossing die mij meer verantwoordelijk maakt voor het oplossen van het probleem.
- Dat ik eenvoudig de weg kan vinden, als ik er even niet uitkom en ik één of maximaal twee vaste contactpersonen heb. Dat ik mijn verhaal maar één keer hoeft te vertellen, waarmee de hulpverlener mij verder kan helpen om zoveel mogelijk zelfstandig verder te kunnen.

" Alles valt en staat bij een goed gesprek. Betrek inwoners vroeg in het proces en spreek duidelijke verwachtingen uit."

" Gebruik eenvoudige en begrijpbare taal: appjes kunnen bijvoorbeeld ook via een spraakbericht."

Eigen kracht en samenredzaamheid door samenwerking

Voor ons als maatschappelijke organisatie betekent dit:

- Dat we de visie van de gemeente onderschrijven en de verantwoordelijkheid nemen om de uitvoering te organiseren binnen de kaders van de visie. Dat betekent dat we werken vanuit dezelfde ambitie en doelstelling, passend bij de lokale situatie. We benutten onze verschillen in aanpak om van elkaar te leren en elkaar te inspireren.
- Dat we een goede samenwerkingspartner zijn van de gemeente. We weten wanneer we bepaalde partners missen en bespreken dit tijdig met de gemeente. We organiseren in samenwerking met andere lokale organisaties en initiatieven, en nemen deze mee in onze subsidieaanvraag of inkooptraject. We kijken hierbij goed naar de te behalen gemeentelijke doelen en samenhang.
- Dat we vraag- en signaalgericht werken, niet aanbodgericht. We werken hierbij samen in de keten en komen indien nodig achter de voordeur van inwoners.
- Dat we effecten en inspanningen inzichtelijk maken en tijdig afstemmen en bijsturen.
- Dat we inzetten op het versterken van een passend collectief preventief aanbod en minder op het organiseren van individueel preventief aanbod, omdat we ervan uitgaan dat door van elkaar te leren en vanuit gelijkwaardigheid in gesprek gaan dit tot meer zelf oplossend vermogen leidt.
- Wij helpen inwoners (en hun netwerk) zoveel mogelijk zélf oplossingen te vinden en te organiseren. Dat doen we ook door het geven van informatie en goede voorlichting waarmee we vragen en/of problemen later voorkomen.
- Denk aan het creëren van bewustwording over- en anticiperen op een toekomstige woonsituatie en financiële vraagstukken om schulden te voorkomen. Een ander voorbeeld zijn vragen over wel/niet zwanger worden of voorlichting over wat zwangerschap en het krijgen van een kind inhoudt en betekent.
- Dat we (ervarings)deskundige vrijwilligers inzetten om inwoners en mantelzorgers te ondersteunen en signalen op te vangen in de wijk. De professional ondersteunt de vrijwilliger waar nodig.

" We vinden het positief dat ervaringsdeskundigen in de gelegenheid zijn gesteld zich uit te spreken en serieus worden genomen en een rol kunnen hebben in de hulpverlening."

" Sluit als gemeente aan bij initiatieven van andere organisaties om inwoners/doelgroep te betrekken."

Eigen kracht en samenredzaamheid door samenwerking

Voor ons als gemeente betekent dit:

- Een andere manier van werken en denken; we werken minder vanuit zorgaanbod, maar gaan meer vanuit het samen met inwoner(s) en hun netwerk zoeken naar een passende oplossing. De inwoner staat centraal en zijn/haar vraag is leidend; regels en wetten zijn geen doel op zich.
- Dat we open en persoonlijk communiceren en zo goed mogelijk aansluiten bij ieders specifieke behoefte en situatie. Methoden als 'omgekeerde toets', 'morele oordeelsvorming', 'beschermjassen' en 'de nieuwe route' worden hierbij toegepast.
- Dat we kiezen voor een positieve en activerende benadering richting de inwoner. We werken vanuit vertrouwen. Dit doen we door aandacht te besteden aan wat goed gaat. We onderkennen de talenten en kansen van onze inwoners. De inwoner denkt mee over de ondersteuning die zij nodig heeft. Onze dienstverlening is aanvullend op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner.
- Dat we meer aandacht hebben voor preventie en vroegsignalen, zodat we sneller problemen in beeld hebben en kwetsbare inwoners eerder bereiken.
- Dat we bij de inzet op preventie gebruik maken van de theorie van 'positieve gezondheid'.
- Dat onze dienstverlening laagdrempelig en toegankelijk is. Dit bereiken we door het organiseren van begrijpelijke, heldere en vindbare informatievoorzieningen.

- Dat we de verantwoordelijkheid voor de regie nemen en zoveel mogelijk voorkomen dat tweedelijns zorg ingezet moet worden. Wanneer deze wel is ingezet, stuurt de regisseur van de gemeente samen met de aanbieder van voorzieningen en zorg op een zo snel mogelijke uitstroom naar lichtere zorg of uitstroom uit zorg.
- Dat we meer integraal samenwerken door kennis, ervaring en expertise te bundelen.
- Dat beleid vooral ondersteunend en faciliterend is aan de uitvoering.
- Dat we vanuit goed opdrachtgeverschap duidelijke kaders bieden. Kaders die ondersteunend en faciliterend zijn voor maatschappelijke partners en initiatieven, om invulling te geven aan deze visie en leidende principes.
- Dat we met behulp van goede data-analyse meer, sneller en beter inzicht krijgen en onze uitvoering kunnen bijsturen, dan wel het beleid kunnen aanpassen.
- Dat we een goede gesprekspartner zijn voor maatschappelijke organisaties en inwoners en zij ons weten te vinden. Met onze voornaamste maatschappelijke partners hebben wij regelmatig contact en bespreken we de gewenste effecten van de ondersteuning van inwoners. We staan open voor elkaars feedback en leren en ontwikkelen continue.
- Dat we inzetten op het subsidiëren, contracteren, monitoren en evalueren van een passend collectief preventief aanbod en niet of minder op een individueel preventief aanbod.
- Dat we partnerschappen aangaan met een minder groot aantal aanbieders. Wij leggen de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van ondersteuning bij aanbieders die onze visie omarmen en stellen duidelijke doelen en kwaliteitseisen.
- Dat we een beperkt aantal samenwerkingspartners inkopen of subsidiëren. Zij zijn verantwoordelijk voor de organisatie van een passend aanbod aan initiatieven binnen de gemeente binnen de geldende opdracht.

“ Investeer in goede samenwerking met elkaar, elkaar weten te vinden.”

Betaalbare en effectieve zorg en ondersteuning

(Kostbare) individuele maatwerkvoorzieningen, zoals intensieve psychologische hulp en behandeltrajecten en persoonlijke begeleiding, aanpassingen in een woning, beschermd wonen, zijn minimaal ingezet. We kiezen voor de meest bij de inwoner passende, effectieve en betaalbare zorg en ondersteuning. Door aan te sluiten bij de vraag die leeft en de persoonlijke omstandigheden, zijn oplossingen eerder voorhanden. Deze zijn duurzamer en op termijn voordeliger. We zetten onder andere in op het aanbieden van vrij toegankelijke collectieve voorziening(en), waarvan zonder indicatie gebruik gemaakt kan worden.

De gemeentelijke strategische adviseurs sociaal domein over de nieuwe aanpak:

“De financiële uitdagingen leidden tot het gevoel van urgentie om met een goede visie te komen. Want hoe kunnen we goede zorg blijven bieden, die ook naar de toekomst toe te organiseren en te betalen blijft? Hiervoor moeten we de transformatie op gang brengen en daarvoor hebben we heldere uitgangspunten nodig. Onze leidende principes zijn dan ook ‘uitgangspunten voor transformatie’. Het idee is dat mensen in eerste instantie vooral zelf- en samenredzaam zijn. Als er toch zorg of ondersteuning nodig is, dan moet die goed aansluiten op wat nodig is en in samenhang en zo veel mogelijk gericht op preventie worden georganiseerd. We willen een kwaliteitsslag maken door over de domeinen heen te werken en schotten weg te nemen, en we willen daarnaast meer zelfredzaamheid en zodoende de groei van de zorgvraag afvlakken, zodat zorg op termijn betaalbaar blijft. Precies op die tweeledigheid hebben wij onze leidende principes willen formuleren. Zodat steeds een juiste inhoudelijke keuzes gemaakt kunnen worden. Of dat nu in een-op-een contact met een inwoner is, of beleidsmatig of financieel.”

Betaalbare en effectieve zorg en ondersteuning

Voor mij als inwoner betekent dit:

- Dat er goed naar mijn vraag/probleem is geluisterd en ik (al dan niet met hulp van mijn netwerk of professional) heb gezocht naar een passend antwoord of oplossing. Deze sluiten zoveel mogelijk aan bij mijn situatie.
- Dat ik, indien mogelijk, zelf financieel bijdraag aan de oplossing. Ik neem zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid voor de oplossing en ik werk mee aan het oplossen van mijn probleem. Hierdoor kan ik zelf een maatschappelijke bijdrage leveren en draag ik mijn steentje bij aan het betaalbaar en bereikbaar houden van de zorg voor iedereen.
- Dat ik niet direct de door mij gevraagde zorg ontvang, maar er eerst goed wordt gekeken wat er aan de hand is met mij (of mijn kind). Er is gezocht naar de meest passende oplossing binnen mijn situatie en omgeving.

- Dat mijn volledige gezinssituatie in beeld gebracht is, alvorens er naar een oplossing is gekeken.
- Dat een oplossing eerder in het gezin te vinden is, dan buiten het gezin. Er is niet direct een onderzoek ingezet waarbij ik of mijn kind een stempel krijgt.
- Dat een huisarts mij niet automatisch verwijst naar tweedelijns zorg, maar ik word verwezen naar de gemeentelijke toegang.

Betaalbare en effectieve zorg en ondersteuning

Voor ons als maatschappelijke organisatie betekent dit:

- Dat we ons inspannen om te voorkomen dat inwoners in de tweedelijns zorg belanden.
- Dat we sturen op resultaten, effectiviteit en duurzaamheid van de geboden (tweedelijns) zorg.
- Dat we sturen op uitstroom uit de zorg.
- Dat we geen dingen dubbel doen, de zorg op één plek houden - het liefst thuis - en onder regie van één zorgaanbieder. Ook hebben we regelmatig afstemming met elkaar met onder andere als doel het bevorderen van het zelfoplossend vermogen van het gezin of de inwoner.
- Dat we zichtbaar maken dat wij een bijdrage leveren aan de uitvoering van de visie en leidende principes van de gemeente. We zijn bereid om te ontwikkelen en te leren. We handelen kostenbewust en kunnen inzichtelijk maken dat wij dit doen. Met elkaar bedenken we creatieve oplossingen voor vraagstukken voor jong en oud en geven we tijdig voorlichting om latere problemen voor te zijn.
- Dat we samenwerken met kinderopvang, scholen en bedrijven.
- Dat we mogelijk geen samenwerkingspartner van de gemeente zijn, omdat er minder zorgaanbieders en maatschappelijke organisaties zijn waarmee de gemeente een inkoopcontract sluit of een subsidie aan verstrekt.

Betaalbare en effectieve zorg en ondersteuning

Voor ons als gemeente betekent dit:

- Dat we sturen op de resultaten, rechtmatigheid, doelmatigheid, uitgaven en uitstroom van de ingezette zorg. Dat betekent
- dat wanneer professionele ondersteuning nodig is, we deze slim inzetten. We voorkomen liever dan dat we genezen en richten ons op preventie op de gebieden waar deze het meest effect sorteert. Ondersteuning is zoveel mogelijk kort, licht en probleemoplossend (van zorgen voor, naar zorgen dat) en kent realistische doelen. De tijdelijkheid van ondersteuning moet vanaf het eerste moment duidelijk zijn voor alle betrokkenen en de hulp is meer gericht op zelfstandig functioneren dan op genezen/ het wegnemen van het probleem. We verliezen daarbij nooit de veiligheid van onze inwoners uit het oog.
- Dat we beschikken over goede data-analyses om te kunnen sturen.
- Dat we heldere uitvoeringskaders opstellen met daarin de te behalen doelen en resultaten voor maatschappelijke organisaties.
- Dat we tijdig sturen op de afgesproken resultaten en doelen met aanbieders van maatwerkvoorzieningen.
- Dat we de meest betaalbare, effectieve en passende maatwerkvoorziening inzetten.
- Dat we het lerende klimaat van onze gemeente faciliteren, door dat we samen in werkgroepen van inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke organisatie meer slimme, creatieve en effectieve oplossingen voor vraagstukken bedenken.
- Dat we de toegang versterken, zodat de professionals meer tijd kunnen nemen voor gesprekken met inwoners en tot betere oplossingen kunnen komen, die aansluiten bij de leefwereld van de inwoner.
- Dat we eenvoudige problematiek simpel en snel oplossen, dat we processen vereenvoudigen en we over minder schijven werken. Dit betekent een verbetering van de dienstverlening aan onze inwoners. Enerzijds omdat gestreefd is naar lagere caseloads, en rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn. Anderzijds omdat de kaders van waaruit wij hulp leveren helder zijn en de middelen efficiënt zijn ingezet.

Elke inwoner is uniek

Iedere inwoner is uniek met een 'eigen verhaal en achtergrond'. Alleen oprechte interesse hierin maakt dat er beter aangesloten is bij de inwoner en er sprake is van 'samen'. Vanuit het samen is gekeken naar een meest passend antwoord op het vraagstuk van de inwoner. We bieden daarbij maatwerk. Dit maatwerk betekent dat inwoners met eenzelfde vraag niet per se hetzelfde antwoord krijgen. Door aan te sluiten bij de vraag die leeft en de persoonlijke omstandigheden, sluiten oplossingen beter aan. We geven extra aandacht aan inwoners voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn. Soms is er alleen maar naar een inwoner geluisterd en is dit al voldoende.

Daar waar het kan en nodig is, is een collectief aanbod of collectieve voorziening voor een vraag van inwoners geboden. Dit aanbod of deze voorziening is zo slim en creatief mogelijk ingezet.

Elke inwoner is uniek

Voor mij als inwoner betekent dit:

- Dat er echt aandacht en tijd is om naar mij te luisteren en dat ik, samen met anderen (familie, netwerk, professional), zoek naar een passend antwoord op mijn vraag.
- Dat mijn antwoord of oplossing leidend is, in plaats van de oplossing van de professional. Dit is dan ook goed, ik ben immers zelf verantwoordelijk. Er hoeft niet voor mij gezorgd te worden, als ik dat zelf kan.
- Dat wanneer mijn netwerk en de professional zorgen over mijn gezin hebben, zij ook niet altijd weten hoe er mee om te gaan. Maar we kunnen er open over spreken en een oplossing vinden die bij ons past.

Voorbeeld

Dit antwoord is op mijn situatie afgestemd en helpt om me zo veel mogelijk zelfstandig op te stellen. Ik ben en blijf zelf verantwoordelijk. De oplossing die ik, mogelijk met anderen, bedenkt voor mijn situatie is niet altijd hetzelfde als bij anderen in mijn omgeving. Ik mocht bijvoorbeeld mijn auto behouden, ondanks dat er sprake was van een schuld. Mijn auto helpt mij om op mijn werk te komen en mijn schuld af te kunnen lossen. Daarnaast breng ik met deze auto mijn kinderen naar school omdat per fiets of lopend te ver is. Ik heb hierdoor het gevoel wel gewoon mee te kunnen doen en dat niet alles van mij is afgepakt. Ik ben hier blij om en voel mij geholpen.

" Help me mijn eigen probleem op te lossen in plaats van het uit handen te nemen en luister naar mij!"

Elke inwoner is uniek

Voor ons als maatschappelijke organisatie betekent dit:

- Dat we goed luisteren naar de signalen van inwoners en maatschappelijke partners en oog hebben voor diversiteit. Er is gezocht naar collectieve oplossingen in samenwerking met elkaar.
- Dat we signalen over kwetsbare inwoners sneller opvangen en oppakken. Indien nodig komen we achter de voordeur van de inwoner wanneer deze dat ook een goed idee vindt (vroegsignalering).
- Dat we iedereen uniek behandelen en verschillen accepteren. Voor collectieve vraagstukken bedenken we een slimme en creatieve oplossing. Hierdoor maken we meer tijd vrij voor individuele situaties. Dit doen we in samenwerking met andere maatschappelijke partners en de gemeente.

" Elkaar fysiek kunnen ontmoeten in ontzettend belangrijk."

Elke inwoner is uniek

Voor ons als gemeente betekent dit:

- Dat we denken en handelen vanuit de individuele situatie en oplossingsgericht werken. We doen wat nodig is om het gewenste effect te bereiken. We bieden maatwerk passend bij elke inwoner en diens situatie. Dit maatwerk betekent dat inwoners met eenzelfde vraag niet per se hetzelfde antwoord krijgen.
- Dat we samen met de inwoner zoeken naar oplossingen, zonder direct een maatwerkvoorziening in te zetten. Wij hebben tijd om de kwetsbare groep inwoners te bereiken (vroegsignalering) en hiermee voorkomen wij inzet van tweedelijns zorg.
- Dat we signalen uit het maatschappelijk veld met elkaar omzetten in een passend (collectief) aanbod met heldere kaders.
- Dat we denken en handelen vanuit een individuele situatie, probleem, vraag en niet automatisch antwoorden zoeken in bestaande oplossingen.
- Dat de professionals voldoende ruimte, steun en veiligheid van hun organisatie ervaren om out of the box te handelen. We dragen dit soort besluiten samen en zetten hier indien nodig een moreel beraad voor in.

" Deze visie onderschrijft en is ondersteunend aan voor hoe wij willen werken, eigen kracht en samen."

Verklarende woordenlijst

De nieuwe route

Anke Siegers is auteur van het boek 'De nieuwe route'. De Nieuwe Route zorgt voor hernieuwd eigenaarschap over de situatie en de oplossingen bij alle betrokkenen samen. Het is een kanteling in denken, organiseren en doen, die leidt tot een gelijkwaardige samenwerking tussen cliënt en organisatie, inwoners en overheid, leefwereld en systeemwereld.

Tweedelijns zorg

Zorg van alle hulpverleners waarvoor je een verwijzing nodig hebt. Dit zijn bijvoorbeeld alle specialisten in het ziekenhuis. Maar ook revalidatie en psychische hulp vallen onder tweedelijnszorg. Zonder verwijzing kun je niet bij deze zorgverleners terecht.

Omgekeerde toets

Met inzet van de omgekeerde toets wordt langs een afwegingskader eerst en vooral gekeken naar het te behalen effect voor de inwoner op de langere termijn in plaats van de wetten en regels als uitgangspunt te nemen.

[Bekijk een toelichtende video.](#)

Vrij toegankelijke voorzieningen

Vrij toegankelijke- of algemene- voorzieningen zijn voorzieningen waar eenieder gebruik van kan maken. Bijvoorbeeld het consultatiebureau, het lokale (wijk)team, de school, de sportclub, de peuterspeelzaal, jongerenwerk, ontmoetingsplekken, buurthuizen, algemene voorzieningen, inloop dagbesteding.

Kwetsbare inwoner

Mensen die relatief kwetsbaar zijn voor gezondheidsproblemen, sociaal isolement, of minder bij machte om regie uit te oefenen over hun leven of de zorg die zij nodig hebben. Zij komen ook als eerste in aanraking met de veranderingen in het sociaal domein. Zorgmijders vallen ook vaak onder deze groep.

Maatwerkvoorzieningen

Maatwerkvoorzieningen voorzien in persoonlijke hulp wanneer vrij toegankelijke voorzieningen niet toereikend zijn. Kinderen kunnen hier alleen gebruik van maken als ze worden doorverwezen door de huisarts of als de gemeente daar toestemming voor geeft. Voor een maatwerkvoorziening is altijd een beschikking van de gemeente nodig. Voorbeelden van maatwerkvoorzieningen: intensieve vormen van opvoedhulp, psychologische hulp en behandeling en persoonlijke begeleiding. Ook pleegzorg hoort hierbij. Net als een scootmobiel, aanpassingen in een woning, dagbesteding, beschermd wonen of huishoudelijke hulp.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 23 mei 2023

*De griffier (a.i.),
E. van der Voorde*

*De voorzitter,
M.F. Poorter*